

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“ตำรวจ” มีความเป็นมาควบคู่กับวิวัฒนาการของสังคม กล่าวคือ การที่สมาชิกในสังคมจะอยู่ด้วยกันได้อย่างสงบสุขนั้น ย่อมต้องมีการกำหนดกฎเกณฑ์เพื่อให้ทุกคนถือปฏิบัติทั่วกัน และต้องมีผู้รักษากฎเกณฑ์ดังกล่าว เพื่อมิให้ผู้ใดละเมิด หากมีการละเมิดก็ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งหน้าที่ในการรักษากฎเกณฑ์ดังกล่าว ได้มีการวิวัฒนาการเรื่อยมาจนเป็นสถาบันทางสังคมอย่างหนึ่งเรียกว่า “ตำรวจ” มีหน้าที่หลักในการบังคับใช้กฎหมาย การป้องกันเหตุร้ายมิให้เกิดขึ้น การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และการรักษาความมั่นคงภายในของรัฐ ข้าราชการตำรวจในฐานะผู้รักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม จึงนับได้ว่าเข้ามามีส่วนที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ กล่าวคือเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นเป็นกลไกของรัฐที่มีบทบาทและภารกิจในการควบคุมทางสังคม เพื่อให้การดำรงอยู่ของสังคมมีความสงบสุข ปลอดภัย ตรงตามความหมายของคำว่า “ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์” การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจจึงเน้นงานด้านการป้องกันให้บุคคลต้องปฏิบัติเป็นไปตามกฎเกณฑ์ของสังคม ซึ่งสังคมไทยมีทัศนคติต่อตำรวจทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยข้อเท็จจริงมักจะเป็นด้านลบ แม้ว่าจะมีความพยายามที่จะปรับปรุงแก้ไขทัศนคติด้านลบ อาทิเช่น การมีโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวกับประชาชนมากมาย เพื่อสร้างภาพลักษณ์และความเข้าใจอันดีของประชาชนที่มีต่อตำรวจ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2543 : 4)

ในปัจจุบันบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตำรวจมีขอบเขตกว้างขวางมาก จนมีผู้กล่าวกันว่าตำรวจมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมแทบทุกอย่างในสังคม ไม่ว่าจะเป็นส่วนเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม และไม่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมเพื่อกำหนดให้การดำเนินชีวิตของบุคคลเป็นไปตามกฎและระเบียบของสังคมเป็นการกระทำเพื่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม หน้าที่และภารกิจหลากหลายในการรักษาความสงบเรียบร้อย การสืบสวนคดีอาญา การให้ความคุ้มครองป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน หรือการรักษาความมั่นคงภายในของชาตินั้น หากตำรวจปฏิบัติงานไปโดยลำพังแล้ว ย่อมทำให้ประสบความสำเร็จได้น้อยมาก โดยเฉพาะในเรื่องอาชญากรรม ซึ่งเป็นปัญหาพื้นฐานที่ทุกคนในสังคมจะต้องร่วมกันรับผิดชอบในการกำหนดมาตรการ หรือแนวทางแก้ไขปัญหานั้นในขอบเขตที่เหมาะสม ดังนั้น งานชุมชนสัมพันธ์ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความร่วมมือกันสนับสนุนระหว่าง

ตำรวจกับประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งทั้งในแง่ปรากฏการณ์ทางสังคมและกระบวนการปฏิบัติ กล่าวคือในแง่ปรากฏการณ์ทางสังคม อาชญากรรมได้ส่งผลกระทบต่อความผาสุกและความปลอดภัยในการดำรงชีวิตของประชาชน อีกทั้งปัจจัยของอาชญากรรม ส่วนหนึ่งมีบ่อเกิดมาจากความเสื่อมโทรมทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำรงรักษาไว้ซึ่งความผาสุกปลอดภัยในสังคมหนึ่งนั้น ย่อมเป็นภาระหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในสังคมมิได้จำกัดขอบเขตเฉพาะตำรวจหรือหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมใด ๆ ส่วนในแง่กระบวนการปฏิบัติ เป็นที่ยอมรับกันว่า ใน การพยายามสืบสวน ติดตามจับกุมหรือแสวงหาข้อเท็จจริงแห่งคดีถ้าปราศจากความยินยอมรับรู้ หรือได้รับความร่วมมืออย่างแท้จริงจากประชาชนแล้ว ความสำเร็จในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ย่อมจะลดน้อยลงไป ดังนั้น ความสัมพันธ์ร่วมมือระหว่างประชาชนกับตำรวจ ซึ่งได้แก่การแสดงออกซึ่งท่าที ทศนคติตอบสนองตอบระหว่างประชาชนกับตำรวจ ในฐานะที่ทั้งสองฝ่ายต่างก็ทำหน้าที่ใน การแก้ไขปัญหาอาชญากรรม จึงเป็นสิ่งที่ตำรวจต้องให้ความสำคัญและตระหนักถึงความจำเป็น เพราะความสัมพันธ์ร่วมมืออันดีระหว่างประชาชนกับตำรวจ นั้นเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งของงาน ชุมชนสัมพันธ์ จะเป็นกุญแจสำคัญนำไปสู่ความสำเร็จในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและ การรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของตำรวจที่จะต้องแสวงหาวิธีการหรือ มาตรการอันเหมาะสมที่จะสร้างความสัมพันธ์ร่วมมืออันดีกับประชาชน ตลอดจนรักษาความสัมพันธ์ ที่ดีนั้นไว้ให้ยืนยาวตลอดไป ซึ่งหากความสัมพันธ์ร่วมมือระหว่างตำรวจกับประชาชนไม่ดีแล้ว จะ ก่อให้เกิดผลเสียแก่ตำรวจหลายประการ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2543 : 5) ดังนี้

1. ทำให้อาชญากรรมเป็นที่ยอมรับโดยสังคม ไม่ได้รับการเคารพนับถือเท่าที่ควร และอาจ ทำให้ตำรวจหมดความภูมิใจในศักดิ์ศรีของความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ได้
2. มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ โดยตำรวจอาจจะไม่ได้รับความร่วมมือ หรือได้รับความร่วมมือจากประชาชนน้อยมาก ไม่ว่าจะเป็นการแจ้งข่าวอาชญากรรม หรือการเป็นพยาน ในคดีอาญาที่เกิดขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ย่อมกระทบต่อความสำเร็จในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม
3. มีผลกระทบต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยตรง กล่าวคือตำรวจอาจถูกทำร้ายหรือต่อสู้ ขัดขวางอันสืบเนื่องจากประชาชนขาดความเคารพยำเกรง
4. ผลกระทบต่อความสงบสุขของชุมชน เพราะหากความสัมพันธ์ระหว่างประชาชน กับตำรวจไม่ดีแล้ว ย่อมไม่สามารถแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ตลอดจนการบังคับใช้กฎหมายย่อมมี ปัญหาและส่งผลกระทบต่อความสงบสุขของชุมชนได้

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่าภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบของตำรวจจำเป็น ที่จะต้องนำงานชุมชนสัมพันธ์ มาใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานให้เป็นประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน ด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ทั้งนี้ เพราะงาน

ชุมชนสัมพันธ์นั้นเป็นพื้นฐานอย่างสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ในการร่วมมืออันดีระหว่างประชาชนกับตำรวจ อย่างไรก็ตาม ยังมีความสับสนด้านแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับงานชุมชนสัมพันธ์อยู่บ้างในหมู่ตำรวจ โดยคิดว่างานชุมชนสัมพันธ์เป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับชุมชน หรืองานชุมชนสัมพันธ์เป็นสิ่งที่เกี่ยวกับประชาสัมพันธ์ หรือบางทีมองว่างานชุมชนสัมพันธ์เป็นส่วนหนึ่งของการบริการประชาชนเท่านั้น เพื่อให้ตำรวจมีปฏิสัมพันธ์อันดีกับประชาชน มีความเข้าใจในปัญหาซึ่งกันและกัน ตลอดจนร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ตามหลักการนี้ จุดเริ่มต้นของงานชุมชนสัมพันธ์ จึงประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ประการ ที่เกื้อกูลและสนับสนุนซึ่งกันและกัน (กองพัฒนาการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2549 : 4 -5)

1. การประชาสัมพันธ์ (Public Relation) เป็นจุดเริ่มต้นของงานชุมชนสัมพันธ์ในหน้าที่ตำรวจ เพื่อมุ่งเสริมความเข้าใจให้ประชาชนได้ทราบถึงการดำเนินงานของตำรวจ สร้างความมั่นใจให้ประชาชนในความสามารถของตัวบุคลากร เครื่องมือเครื่องใช้และความตั้งใจจริงของตำรวจ และสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของตำรวจในด้านต่าง ๆ เช่น การประชาสัมพันธ์ที่จะต้องดำเนินการต่อกลุ่มประชาชนเป้าหมายต่าง ๆ เช่น ข้าราชการ นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป เพื่อให้บุคคลในแต่ละกลุ่มเข้าใจวัตถุประสงค์ นโยบาย วิธีการ ปัญหาและข้อจำกัดของตำรวจ รวมทั้งให้เกิดความมั่นใจว่าตำรวจจะรักษากฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเที่ยงธรรมอย่างแท้จริง

2. การให้บริการแก่ชุมชน (Public Service) เป็นการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับประชาชน ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือที่ตำรวจจะได้รับจากประชาชนมากยิ่งขึ้น การดำเนินการให้บริการแก่ประชาชนนั้น กระทำได้หลายรูปแบบทั้งในรูปแบบการนำบริการ ไปสู่ประชาชนและในรูปแบบของการให้ความช่วยเหลือ ที่ไม่ขัดต่อหน้าที่ของตำรวจ ซึ่งการพิจารณาว่าจะใช้รูปแบบใดแก่ประชาชนกลุ่มใดนั้น จะต้องพิจารณาด้วยความเหมาะสมกับสภาพแต่ละท้องที่ด้วย

3. การเข้ามีส่วนร่วมกิจกรรมของชุมชน (Public Participation) เพื่อสร้างความสัมพันธ์ความคุ้นเคยในการทำงานร่วมกับประชาชน การมีส่วนร่วมกิจกรรมของชุมชน อาจดำเนินการโดยการเข้าไปร่วมงานกับสมาคมหรือองค์การที่จัดตั้งขึ้นแล้ว รวมทั้งประชาชนที่รวมกันเป็นหมู่เหล่า ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนอกจากเป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงานร่วมกับประชาชนในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ แล้ว ยังเป็นวิธีการที่จะชักนำให้ประชาชนให้หันมาให้ความสนใจปัญหาอาชญากรรมซึ่งชุมชนนั้นประสบอยู่ และเข้ามามีส่วนสนับสนุนตำรวจในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไปด้วย

ปรัชญาของงานชุมชนสัมพันธ์จึงเป็นมรรควิธีในการสร้างความสัมพันธ์ร่วมมืออันดีระหว่างประชาชนกับตำรวจและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมมือกับตำรวจ (People Participation) ในการป้องกันตนเองและชุมชนจากปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติดให้โทษ อุบัติภัยและปัญหาอื่น ๆ นั้น ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่าเป็นงานที่มีบทบาทสำคัญในอันที่จะสนับสนุนงานด้านการรักษาความสงบ

เรียบร้อยและการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากหากปราศจากความร่วมมือจากประชาชนแล้ว แม้ว่าตำรวจจะทุ่มเทกำลังคน เครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์และความพยายามมากเพียงใดก็ตามการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและการรักษาความสงบเรียบร้อยของชุมชนก็จะไม่ได้ผลสมบูรณ์เต็มที่ เพราะประชาชนที่รวมตัวเป็นชุมชนนั้นเป็นทรัพยากรหรือพลังที่จำเป็นและมีค่ามากที่สุดที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตำรวจ ซึ่งในปัจจุบันได้มีการนำงานตำรวจชุมชนมาใช้ในการดำเนินงานชุมชนสัมพันธ์โดยส่งเสริมการร่วมมือกันระหว่างตำรวจกับประชาชน (People Operation) โดยดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัยภายในชุมชนของตนเองเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง โดยมีความเชื่อมั่นว่าการทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจกับประชาชนนั้น คือหนทางสู่ความสำเร็จในการยกระดับความมั่นคงปลอดภัยในชุมชน ตำรวจมิใช่เป็นเพียงผู้บังคับใช้กฎหมายเท่านั้น ยังเป็นที่ปรึกษา (Advisors) ผู้ช่วยเหลือนำแนวความสะดวก (Facilitators) และยังสนับสนุน (Supporters) ในโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนริเริ่มขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในชุมชนของตนเอง

ในเรื่องของหลักการและแนวทางการดำเนินงานชุมชนสัมพันธ์นั้น หากผู้บริหารงานของหน่วยงานใดนำมาใช้อย่างเหมาะสมแก่สภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องที่ตนและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานใดมีความรู้ความเข้าใจในเทคนิคการปฏิบัติ ตลอดจนผู้บังคับบัญชาให้ความสนใจและความจริงใจแล้ว เป็นที่เชื่อมั่นได้ว่างานชุมชนสัมพันธ์ในหน้าที่ตำรวจจะบรรลุวัตถุประสงค์ในการที่จะสร้างความเข้าใจ ทัศนคติ ความศรัทธา ความเชื่อมั่น และความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนกับตำรวจ โดยประชาชนจะเข้ามาสนับสนุนหรือมีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้อย่างแน่นอน (กองพัฒนาการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2549 : 9 -10)

ในฐานะที่ผู้เขียนเป็นข้าราชการที่ปฏิบัติงานอยู่ที่สถานีตำรวจภูธรตำบลองค์พระ จังหวัดสุพรรณบุรี ได้ตระหนักถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างตำรวจกับประชาชน เพื่อสามารถถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้ดำเนินงานภายใต้โครงการ “ตำรวจชุมชนสัมพันธ์” ผู้เขียนสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาโครงการนี้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรม : ศึกษาเฉพาะตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้เขียนได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ของตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ของตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี

สมมติฐานการวิจัย

การศึกษครั้งนี้ มีสมมติฐานการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรม ของตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรม ของตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

โครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมของตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้ และปัจจัยการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมด้านการประเมินผล

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ประกอบด้วย การบริหารงานสายตรวจ กำหนดรูปแบบและแผนการตรวจ การจัดสายตรวจเดินเท้า จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจตามทางแยก และการป้องกันอาชญากรรมที่กระทำต่อธนาคาร ร้านค้าทอง สถาบันการเงิน

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนที่เข้าโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ที่พักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี รวม 16 สถานี จำนวน 1,010 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้จากตารางสำหรับพิจารณาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณใช้สูตรของ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 125 อ้างใน ยุทธ ไกยวรรณ, 2549 : 174) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 287 คน

4. ขอบเขตด้านพื้นที่และระยะเวลา

4.1 พื้นที่ในการศึกษาค้างนี้คือ สถานีตำรวจภูธรในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรีที่มีโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ จำนวน 16 แห่ง

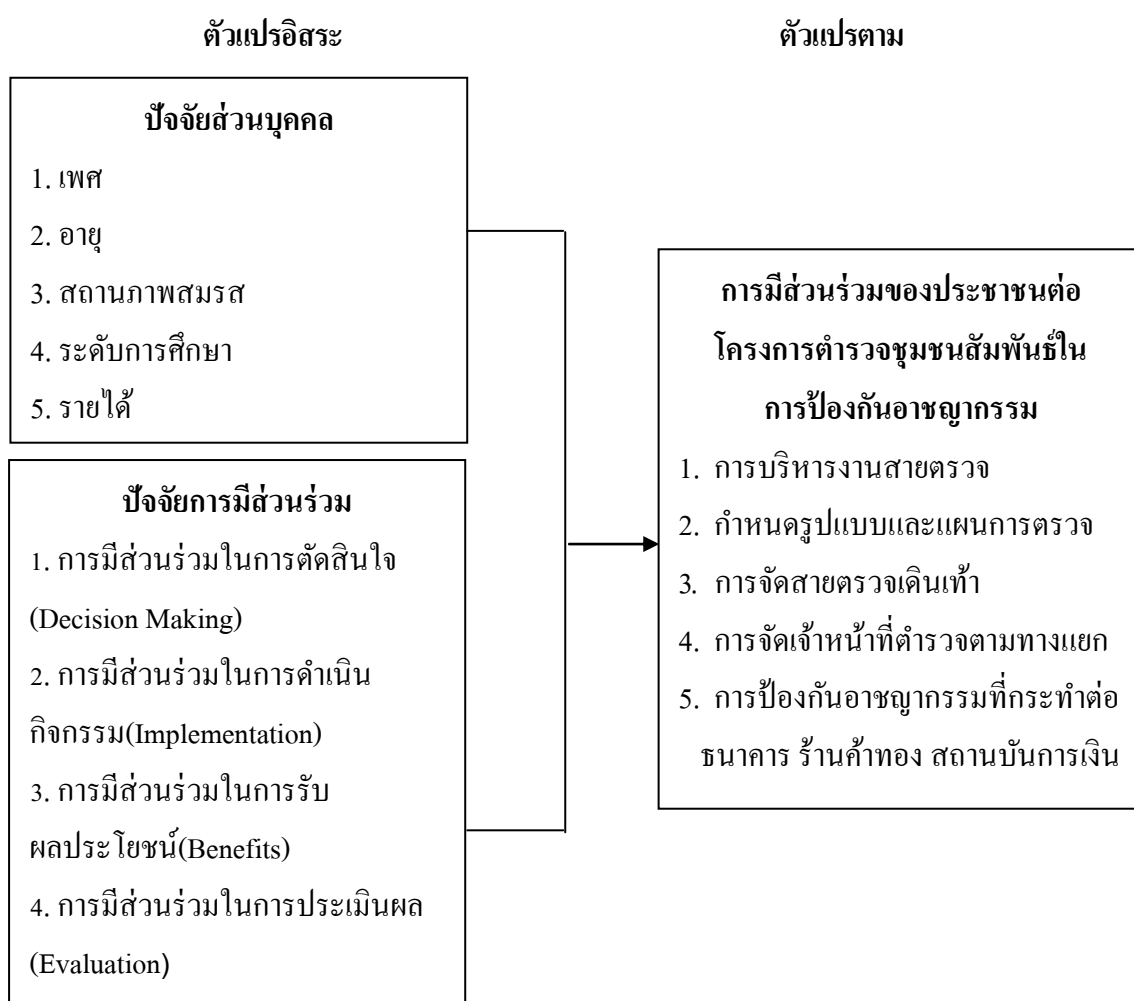
4.2 ระยะเวลาในการศึกษาค้างนี้ คือ ช่วงเวลาเดือน เมษายน – กรกฎาคม 2553

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาค้างนี้ ผู้เขียนได้ทำการศึกษาภายใต้แนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ โดยได้นำแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ มาใช้ในการศึกษาค้างนี้ ประกอบด้วย งานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (พ.ศ.2549) เป็นโครงการที่มุ่งเน้นให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกนาย จะต้องดำเนินการสร้างความเข้าใจที่ดีระหว่างประชาชนกับตำรวจ ประพฤติปฏิบัติให้ประชาชนเกิดความเชื่อถือและศรัทธา ให้ความรู้แก่ประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและร่วมมือกับทางราชการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งได้นำแนวคิดเกี่ยวกับนโยบายการมีส่วนร่วมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (พ.ศ.2545) ที่กำหนดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของตำรวจในการที่จะป้องกันปัญหาอาชญากรรม ปัญหาอาชญากรรม และนำแนวคิดการมีส่วนร่วมของ โกลเดน และ อัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff อ้างถึงใน สุเมธ ทรายแก้ว, 2536 : 15-16) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจควบคู่ไปกับการปฏิบัติการ และมีความเกี่ยวข้องกับประชาชนในเรื่องของผลประโยชน์ และการประเมินผลในกิจกรรมพัฒนาด้วย ซึ่งต่างก็ได้รับผลมาจากขั้นตอนการตัดสินใจแล้วทั้งสิ้น นอกจากนี้จะมีผลสะท้อนกลับ (Feedback) จากการประเมินผลและ

การปฏิบัติการกลับไปสู่การตัดสินใจอีกด้วย โดยผู้เขียนได้นำแนวคิดเหล่านี้มาพิจารณาร่วมกับหลักฐานเชิงประจักษ์จากงานวิจัยที่ผ่านมา เพื่อชี้ให้เห็นถึงแนวคิดและปัจจัยที่น่าจะมีส่วนต่อการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ซึ่งผู้เขียนได้นำมาทำการวิเคราะห์เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการทำวิจัยในครั้งนี้ ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย



คำนิยามศัพท์เฉพาะ

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเข้าใจปัญหาของตำรวจ มีสัมพันธภาพอันดีกับตำรวจ และเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนและส่งเสริมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมให้กับชุมชน

โครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ หมายถึง โครงการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กำหนดขึ้นมาเพื่อให้ตำรวจได้กระทำเพื่อให้ประชาชนในสังคมหรือชุมชนต่าง ๆ เกิดการรวมตัวมีความสัมพันธ์ ผูกพันเกี่ยวข้องต่อกันร่วมมือประสานการปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจ และเป็นการดำเนินการอย่างเป็นกระบวนการเพื่อให้ตำรวจมีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน เป็นส่วนหนึ่งของชุมชนมีความเข้าใจในปัญหาซึ่งกันและกัน ตลอดจนร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาอาชญากรรมเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยเป็นการสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชน โดยให้ตำรวจเข้าถึงประชาชนได้มากที่สุด

การป้องกันอาชญากรรม หมายถึง การฝึกอบรมหรือจัดให้มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างตำรวจกับประชาชน เพื่อให้พึงตนเองได้ในระดับหนึ่ง และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และเข้ามามีส่วนร่วมกับตำรวจทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

การบริหารงานสายตรวจ หมายถึง การเพิ่มประสิทธิภาพให้มีขีดความสามารถในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมอย่างเหมาะสมกับสภาพอาชญากรรม สภาพพื้นที่ และสภาพเศรษฐกิจตกต่ำในปัจจุบัน ทั้งนี้การบริหารงานสายตรวจ จะต้องจัดการอย่างเป็นระบบทั้งในด้านการเตรียมการ การควบคุมการปฏิบัติงาน และการประเมินผลงาน โดยอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลท้องถิ่น ข้อมูลอาชญากรรมที่ถูกต้องและทันสมัย

กำหนดรูปแบบและแผนการตรวจ หมายถึง การกำหนดรูปแบบและแผนการตรวจให้เหมาะสมกับ สถานภาพอาชญากรรม สภาพท้องที่ โดยเน้นการกระจายกำลังสายตรวจเข้าไปตรวจตรา รักษาความสงบเรียบร้อย และป้องกันอาชญากรรมให้ครอบคลุมพื้นที่อย่างทั่วถึง ปรับปรุงและพัฒนาขีดความสามารถของสายตรวจ ให้เดินทางไปยังที่เกิดเหตุ ได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ โดยการปรับปรุงพัฒนาศูนย์วิทยุ สร้างความรู้ความเข้าใจในการแจ้งเหตุของประชาชน และความรู้ความเข้าใจในการไปยังที่เกิดเหตุและการปฏิบัติ ณ จุดเกิดเหตุของตำรวจสายตรวจ

การจัดสายตรวจเดินเท้า หมายถึง การจัดสายตรวจเดินเท้าออกตรวจตราตามย่านชุมชนหนาแน่น ย่านธุรกิจ ศูนย์การค้า และสถานที่ล่อแหลมต่อการประกอบอาชญากรรม เพื่อตรวจตรารักษาความสงบเรียบร้อยและสร้างความอบอุ่นใจให้แก่ประชาชนมากที่สุด

จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจตามทางแยก หมายถึง การจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจตามทางแยก หรือ จุดสำคัญที่มีประชาชนสัญจรไปมาเป็นจำนวนมาก เพื่อเป็นจุดให้บริการรับแจ้งและให้บริการต่าง ๆ แก่ประชาชน อันเป็นแนวทางในการเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

การป้องกันอาชญากรรมที่กระทำต่อธนาคาร ร้านค้าทอง สถาบันการเงิน หมายถึง การป้องกันอาชญากรรมที่กระทำต่อ ธนาคาร ร้านค้าทอง สถาบันการเงิน ร้านค้า และสถานบริการ น้ำมันที่เปิดตลอด 24 ชั่วโมง โดยเฉพาะการประทุษร้ายต่อทรัพย์ โดยจัดสายตรวจและสมุดตรวจประจำ จุดให้สายตรวจ สายตรวจจรจร และสายสืบผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนไปลงชื่อตรวจ ประสานให้มีสัญญาณเตือนภัย ระบบโทรทัศน์วงจรปิด และพนักงานรักษาความปลอดภัยประจำจุดต่อแหลมต่อการเกิด อาชญากรรม

ปัจจัยการมีส่วนร่วม หมายถึง ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจต่อโครงการตำรวจชุมชน สัมพันธ์ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงานโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ การให้ ความร่วมมือหรือร่วมทำกิจกรรมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยเห็นว่าเป็น โครงการที่มีประโยชน์ต่อ ประชาชนสามารถทำให้ปัญหาอาชญากรรมในชุมชนลดลงได้

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การตัดสินใจในการเข้าร่วมดำเนินกิจกรรม โครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรมของตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี ของ ประชาชนในพื้นที่

การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม หมายถึง ประชาชนในพื้นที่ยินดีเข้าร่วมใน กิจกรรมต่างๆ ของสถานีตำรวจ โดยการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหารและ การร่วมแรงร่วมใจดำเนินกิจกรรมโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกันอาชญากรรม

การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ หมายถึง ความปลอดภัยของประชาชนที่ได้รับ การคุ้มครองในชีวิต และทรัพย์สินจากเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ดำเนินกิจกรรมโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ในการป้องกันอาชญากรรม

การมีส่วนร่วมด้านการประเมินผล หมายถึง ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการควบคุม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินกิจกรรมโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการป้องกัน อาชญากรรม

ประชาชน หมายถึง บุคคลทั่วไปที่พักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตำรวจภูธร จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี หมายถึง หน่วยงานหนึ่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่รับผิดชอบดูแลประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี ปัจจุบันมีสถานีตำรวจที่ต้องรับผิดชอบ จำนวน 16 สถานี คือ สถานีตำรวจภูธรเมืองสุพรรณบุรี สถานีตำรวจภูธรอุททอง สถานีตำรวจภูธร

บางปลาหมอ สถานีตำรวจนครหลวงดอนเมือง สถานีตำรวจนครหลวงบางนาบวช สถานีตำรวจนครหลวงสามชุก สถานีตำรวจนครหลวงดอนเจดีย์ สถานีตำรวจนครหลวงศรีประจันต์ สถานีตำรวจนครหลวงหนองหญ้าไซ สถานีตำรวจนครหลวงด่านช้าง สถานีตำรวจนครหลวงทุ่งคอก สถานีตำรวจนครหลวงทุ่งคลี สถานีตำรวจนครหลวงสระยาไสย สถานีตำรวจนครหลวงสระแก้ว สถานีตำรวจนครหลวงบางตาเถร สถานีตำรวจนครหลวงรงค์พระ

ประโยชน์ของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้เขียนคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการวิจัย ดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ของตำรวจจังหวัดสุพรรณบุรี
2. ทำให้ทราบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยการมีส่วนร่วมที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ของตำรวจจังหวัดสุพรรณบุรี
3. ทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ใช้ปรับปรุงแก้ไขงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์มีประสิทธิภาพมากขึ้น